

§ 10. Proposition: Framtida organisationsstruktur

Flera av distriktets föreningar möter utmaningar i form av vikande engagemang. Det är svårt att hitta personer som vill ta på sig förtroendeuppdrag och utan engagerade medlemmar minskar möjligheterna att arrangera aktiviteter. Detta skapar en ond spiral, då låg aktivitet i föreningarna lätt kan leda till ytterligare minskat engagemang.

Vi vet att det fortfarande är många människor som vill engagera sig i olika samhällsfrågor, men på andra sätt än i det traditionella föreningslivet. Man är ofta intresserad av en specifik fråga och man vill se snabba resultat av sitt engagemang. Kan vår traditionella organisation ta vara på dessa individers tankar och intressen? Eller behöver vi organisera medlemmar och de personer som stöder oss utan att vara medlemmar på ett annat sätt?

För att ta vara på engagemanget kan en ny organisationsstruktur behövas, som skapar utrymme för nya former av engagemang utan att föreningarna blir lidande. Flera föreningar i distriktet har framfört önskemål om att få slå sig samman med andra föreningar och gemensamt bilda en större förening, som täcker ett större geografiskt område. Detta då man finner svårigheter i att tillsätta platserna i styrelsen.

I och med digitaliseringen och möjligheterna att träffas och arrangera verksamheter digitalt blir geografiska gränser och avstånd mindre relevanta. Möjligheterna att organisera sig i digitala sammanhang blir större och större. Mångas digitala kompetens har dessutom utvecklats snabbt i och med coronapandemin, som i många fall omöjliggjort fysiska träffar.

Några intresseföreningar inom distriktet har upphört med sin verksamhet och upplösts som formella föreningar. De upprätthåller dock fortfarande viss gemenskap genom bland annat fikaträffar eller genom Facebook-grupper.

Troligen finns det flera undergrupper av medlemmar som skulle bilda nätverk på liknande sätt, utan att vara knutna till specifika geografiska områden inom länet. Vissa av de frågor och aktiviteter som HRF-föreningarna arbetar med har en naturlig koppling till närområdet, men det finns också frågor som inte påverkas av kommungränserna. En annan organisering av distriktets föreningar skulle troligtvis kunna skapa bättre förutsättningar för människor att engagera sig och mötas kring dessa frågor, utan att det utarmar engagemanget på lokal nivå.

Distriktsstyrelsen föreslår

Med anledning av de utmaningar och möjligheter som presenterats ovan anser distriktsstyrelsen att det behöver göras en utredning av föreningsstrukturen inom distriktet. De problem som finns behöver analyseras ytterligare och alternativa strukturer undersökas. En utredning skulle behövas för att klargöra nuläge, förutsättningar och möjliga förändringar. Detta för att komma fram till hur distriktets föreningar kan organiseras för att organisera så många hörselskadade som möjligt, ha verksamhet i så många kommuner som möjligt och fortsatt kunna arbeta på demokratiska grunder.

Utredningen bör fokusera på förändringar som kan göras inom ramen för stadgarna. Om utredningen skulle komma fram till lösningar som inte kan genomföras utifrån de befintliga stadgarna behöver ett arbete med stadgeändringar och förberedelser av motioner till nästkommande förbunds kongress ske.

Exempel på frågeställningar som en utredning skulle kunna besvara är:

- Vilka föreningar har intresse av att slås samman?
- Finns det föreningar som verkar över flera kommuner och som vill dela upp sig och verka över mindre geografiska områden?
- Mellan vilka föreningar är en sammanslagning praktiskt möjligt och organisatoriskt önskvärt?
- Hur upprätthålls lokal verksamhet om föreningar verkar över större geografiska områden?
- Kan digital verksamhet ersätta vissa aktiviteter och i så fall vilka?
- Kan digitaliseringen hjälpa oss att nå nya målgrupper?
- Hur skulle föreningarnas finansiering påverkas av en förändrad föreningsstruktur?

Utredningen föreslås genomföras av distriktskansliet, som därmed omfördelar arbetstid från andra uppgifter.

Som komplement kan kansliet ta in externa aktörer, exempelvis ABF eller någon som arbetar professionellt med organisationsstruktur. Distriktet är medlemmar i ABF och har haft ett inledande samtal med ABF om processen. ABF kan medverka både som bollplank till kansliet och med seminarier och workshops om exempelvis stadgeöversyn eller organisationsstruktur. Olika träffar kan vända sig till skilda grupper som internt inom distriktsstyrelsen eller i form av ordförandeträffar eller andra konstellationer med några föreningar tillsammans eller enskilda föreningar var för sig. Inspirationsföreläsningar i samarrangemang med ABF eller annan extern aktör där alla föreningsstyrelser och även intresserade medlemmar kan delta kan vara ytterligare ett sätt att belysa olika frågor under utredningen. På så sätt tar man tillvara på den kunskap om vår organisation som finns internt, samtidigt som det finns möjlighet att utnyttja externa aktörers kunskap om organisationsutveckling generellt.

Ytterligare inspiration kan inhämtas från andra organisationer inom Funktionsrätt Stockholms län, där det finns andra föreningar som brottas med liknande problem. Kontakt och avstämning med vårt eget förbund gällande lösningar och idéer för exempelvis sammanslagning av föreningar kommer att utgöra en viktig del av utredningsarbetet.

Vad gäller finansiering av utredningen föreslås att distriktet använder egna medel, då denna typ av verksamhet är svår att söka bidrag för. Organisationsutveckling kan betraktas som en naturlig del av föreningslivet och så även de kostnader som uppkommer i samband med den.

Tidsplan

Distriktsstyrelsen föreslår budgetering för en utredning enligt ovan, med rapportering till årsmötet 2022.

Utredning genomförs av kansli med hjälp av externa konsulttimmar från årsmötet 2021 till höstmötet 2021, då utredningens resultat rapporteras. På höstmötet fattas beslut kring genomförande av en organisationsförändring, utifrån de förslag som utredningen lagt fram gällande om detta ska göras med hjälp av extern aktör och vilken budget organisationsförändringen kan komma att kräva.

Arbetet med organisationsförändring tillsammans med intresserade föreningar pågår sedan fram till årsmötet 2022. Intresserade föreningar kommer då att ha genomfört sina årsmöten där beslut om förändringar för föreningarna kan tas. En slutrapport av utredningen och rapport om organisationsförändring tas upp på årsmötet 2022, tillsammans med eventuella förslag om fortsatt organisationsförändring för föreningar som är intresserade men som ännu inte deltagit i förändringsprocessen. Organisationsförändringen beräknas vara färdig till årsmötet 2023.

Utredningen bör under arbetet föra en kontinuerlig dialog med representanter från distriktets föreningar. Detta för att säkerställa att föreningarnas intressen och åsikter representeras i utredningen och att utredningens resultat och förslag förankras hos föreningarna.

Förslag till beslut:

- Att uppdra åt distriktskansliet att genomföra en utredning av föreningsstrukturen inom distriktet
- Att utredningen ska genomföras i samråd med distriktets föreningar och riksförbundet, samt genom dialog med externa aktörer
- Att i distriktets budget för 2021 avsätta 60 000 kronor för denna utredning, pengarna tas från distriktets egna kapital.
- Att vid höstmötet 2021 fatta beslut om organisationsförändring, samt medel för detta fram till årsmötet 2022
- Att rapporteringstillfällen för utredning och organisationsförändring sker vid höstmötet 2021, årsmötet 2022 och årsmötet 2023